

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2019. gada 5. jūlijā

Satversmes tiesas 3. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs
Gunārs Kusiņš, tiesneši Aldis Laviņš un Jānis Neimanis,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto Mihaila Kondakova
(turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (ieteikums
Nr. 71/2019),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Civilprocesa likuma
464.¹ panta trešo daļu (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas
Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 91. panta pirmajam teikumam un
92. panta pirmajam teikumam un spēkā neesošu no 2019. gada 31. janvāra.

2. Apstrīdētā norma paredz:

“Ja kasācijas sūdzība formāli atbilst šā panta pirmajā daļā minētajām
prasībām un ja tiesa nav pārkāpusi šā likuma 452.panta trešās daļas noteikumus un
izskatāmajai lietai nav būtiskas nozīmes vienotas tiesu prakses nodrošināšanā un
tiesību tālākveidošanā, tiesnešu kolēģija var atteikties ierosināt kasācijas
tiesvedību arī mantiska rakstura strīdos, ja tā daļa, par kuru spriedums tiek
pārsūdzēts, ir mazāka par 2000 euro.”

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par
to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata lieta ir ierosināma, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu kolēģija var atteikties ierosināt lietu, ja konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 5. punkts noteic, ka, izskatot pieteikumu, Satversmes tiesas kolēģija ir tiesīga atteikties ierosināt lietu, ja pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības nav mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Pieteikuma iesniedzējs iepriekš ir vērsies Satversmes tiesā ar pieteikumu Nr. 46/2019, kurā lūgts atzīt Dzīvokļa īpašuma likuma 16. panta ceturto daļu, ciktāl tā nenoteic subjektu, pret kuru ceļama prasība, Civilprocesa likuma 41. panta pirmo daļu, ciktāl tā nenoteic, ka tiesas izdevumus, kas prasītājam radušies tiesas kļūdas dēļ, apmaksā valsts, kā arī apstrīdēto normu par neatbilstošu Satversmes 91. un 92. pantam. Satversmes tiesas 2. kolēģija 2019. gada 15. aprīlī pieņēma lēmumu par atteikšanos ierosināt lietu pēc minētā pieteikuma (turpmāk – kolēģijas 2019. gada 15. aprīļa lēmums).

Līdz ar to ir jāizvērtē, vai izskatāmajā pieteikumā ietvertais faktisko apstākļu izklāsts vai juridiskais pamatojums pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru ir lēmusi kolēģija.

5. Kolēģijas 2019. gada 15. aprīļa lēmumā konstatēts, ka pieteikums Nr. 46/2019 neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta otrajā daļā noteiktajām prasībām.

Kolēģijas 2019. gada 15. aprīļa lēmumā citstarp norādīts, ka prasījumam atzīt apstrīdēto normu par neatbilstošu Satversmes 91. un 92. pantam nebija norādīts juridiskais pamatojums. Tādēļ kolēģijas 2019. gada 15. aprīļa lēmumā secināts, ka pieteikums Nr. 46/2019 šā prasījuma daļā neatbilst arī Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punkta prasībām.

Izskatāmajā pieteikumā Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt apstrīdēto normu par neatbilstošu Satversmes 91. panta pirmajam teikumam un 92. panta pirmajam teikumam. Salīdzinot ar pieteikumu Nr. 46/2019, izskatāmajā pieteikumā ir izvērstas lietas faktisko apstākļu izklāsts, kā arī norādīti argumenti par apstrīdētās normas iespējamo neatbilstību minētajām Satversmes normām.

Līdz ar to pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, un kolēģijai no jauna jāpārbauda pieteikuma atbilstība Satversmes tiesas likuma prasībām.

6. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likumu atbilstību Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

7. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktam persona var iesniegt pieteikumu Satversmes tiesai tai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā.

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka ar Augstākās tiesas 2019. gada 31. janvāra rīcības sēdes lēmumu civillietā Nr. C30581417, pamatojoties uz apstrīdēto normu, atteikts ierosināt kasācijas tiesvedību sakarā ar Pieteikuma iesniedzēja iesniegto kasācijas sūdzību. Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka tādējādi viņam liegta pieeja kasācijas instances tiesai un aizskartas Satversmes 92. panta pirmajā teikumā noteiktās tiesības uz taisnīgu tiesu.

Vienlaikus Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka apstrīdētajā normā paredzēta nepamatoti atšķirīga attieksme pret personām, kuras kasācijas kārtībā pārsūdz apelācijas instances tiesas spriedumu mantiska rakstura strīdā daļā, kuras apmērs ir mazāks par 2000 *euro*, salīdzinājumā ar personām, kuras kasācijas kārtībā pārsūdz apelācijas instances tiesas spriedumu mantiska rakstura strīdā daļā, kuras apmērs ir vismaz 2000 *euro*, vai nemantiska rakstura strīdā. Tādējādi konkrētajā gadījumā esot aizskartas arī Satversmes 91. panta pirmajā teikumā noteiktās pamattiesības.

Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu, ievērojot Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā konstitucionālajai sūdzībai noteiktās prasības.

8. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta otro daļu persona var iesniegt konstitucionālo sūdzību tikai tad, ja tā ir izmantojusi visas iespējas

aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem vai arī tādu nav.

Augstākās tiesas rīcības sēdes lēmums, ar kuru Pieteikuma iesniedzējam piemērota apstrīdētā norma, nav pārsūdzams. Tātad Pieteikuma iesniedzējam nav vispārēju tiesību aizsardzības līdzekļu, ar kuriem viņš varētu aizstāvēt savas tiesības.

Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtās daļas otrajam teikumam gadījumā, ja nav iespēju Satversmē noteiktās pamattiesības aizstāvēt ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai var iesniegt sešu mēnešu laikā no pamattiesību aizskāruma brīža.

Konkrētajā gadījumā termiņš pieteikuma iesniegšanai skaitāms no 2019. gada 31. janvāra, kad tika pieņemts un stājās spēkā minētais Augstākās tiesas rīcības sēdes lēmums. Pieteikums Satversmes tiesā saņemts 2019. gada 10. jūnijā. Tātad termiņš pieteikuma iesniegšanai ir ievērots.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrās daļas un ceturtās daļas otrā teikuma prasībām.

9. Pieteikumā ir izklāstīti lietas faktiskie apstākļi un sniegts juridiskais pamatojums par apstrīdētās normas iespējamo neatbilstību Satversmes 91. panta pirmajam teikumam un 92. panta pirmajam teikumam. Pieteikumam ir pievienoti dokumenti, kas nepieciešami lietas apstākļu noskaidrošanai. Pieteikums atbilst arī pārējām Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktajām prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesas 3. kolēģija

nolēma:

1. Ierosināt Satversmes tiesā lietu “Par Civilprocesa likuma 464.¹ panta trešās daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 91. panta pirmajam teikumam un 92. panta pirmajam teikumam” pēc Mihaila Kondakova pieteikuma (pieteikums Nr. 71/2019).

2. Uzaicināt institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu, – Saeimu – līdz **2019. gada 5. septembrim** iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētājs

G. Kuņģis